

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Mehmet ÖZHASEKİ tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Gürsel EROL
Elazığ Milletvekili

Enerji dünyamızın vazgeçilmez bir unsurudur. Yaşam ve kalkınma için asli bir unsur olan enerji kaynakları dünya üzerinde ve ülkemizde gitgide azalmakta olup, dünya ülkeleri oluşan bu olumsuz tablodan kurtulabilmek için alternatif olan enerji kaynaklarına yönelmeye başlamıştır. Bunlardan en bilindik olanı da termik santrallerdir.

Günümüzde termik santraller buhar gücü ile enerji üreten yapılardır. Isıtılan su buhara dönüştürülerek bir elektrik üretici olan buhar türbinini döndürmekte kullanılır. Termik santralleri Enerji Geri Dönüşüm Santralleri olarak da bilinmektedir.

Termik santrallerde üretim esnasında ortaya çıkan karbon, sülfür, kül gibi zehirli gazlar havaya, suya ve toprağa karışarak tüm canlıları olumsuz etkilemektedir. Toprağa karışan ağır metaller buradan içme suyuna karışıp uzun vadede insan sağlığının bozulmasına ve farklı kanserojen hastalıkların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Dolayısıyla bu durum doğal yaşamı ve insan sağlığını olumsuz etkilemektedir.

Bu sebeple termik santrallerin yol açtığı çevreyi, ekosistemi ve insan sağlığını etkileyen olumsuz faktörlerin önlenmesi öncelik arz etmektedir.

Bu bilgiler çerçevesinde;

1. Türkiye 'de mevcut çalışan Termik Santral sayısı ne kadardır?
2. Yapılan denetimler sonucu son 10 yılda çevresel yükümlülüklerini yerine getirmeyen kaç termik santral tespit edilmiştir? Bunlar hangileridir ve bu projelere ne kadar para cezası kesilmiştir?
3. Termik Santrallerde üretim sırasında ortaya çıkan zararlı gazların çevreye, halk sağlığına, tarım alanlarına, su varlıklarına ve orman varlıklarına verdiği zararların tespiti için Bakanlığınızın yaptığı çalışmalar var mıdır? Var ise sonuçları nelerdir?
4. Mevcut Termik Santrallerin emisyon baca filtreleri düzenli olarak denetlenmekte midir? Eğer denetleniyorsa bunlar ne sıklıkta yapılmaktadır? Veriler kamuoyuyla paylaşılmakta mıdır?

5. Şubat 2024 tarihi itibarıyla inşaat ve lisans aşamasında olan ÇED süreci başlamış kaç termik santral vardır? Bunlar hangileridir? Bu projelerin sera gazı emisyonları hesaplanmış mıdır? Etki alanları içerisinde bulunan arazilerin tarım vasfı oranı nedir? Alan tespiti hangi kriterlere göre yapılmaktadır?
6. Türkiye 'de bugüne kadar kaç Termik Santral için Çevre Etki Değerlendirme (ÇED) onayı verilmemiştir? Bunlar hangileridir? Onaylanmama nedenleri nelerdir?
7. İklim krizine etkisi nedeniyle, başta CO₂ olmak üzere sera gazı salınımlarını düşürmek için fosil yakıt üretim ve tüketiminin azaltılması hususunda bakanlığınızın çalışmaları var mıdır? Bu konuda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, diğer ilgili bakanlıklar ve uzman STK'lar ile iş birliği yapılmakta mıdır?
8. Termik Santrallerin bulunduğu bölgede yaşayan vatandaşlarda yoğun olarak ne gibi hastalıklar görülmektedir? Bu halk sağlığı sorunlarıyla ilgili Sağlık Bakanlığı ile iş birliğiniz var mıdır?
9. Ekim 2021'de imzalanan Paris İklim Anlaşması ile Türkiye, 2053 yılında karbon salınımını net-sıfır hedefine ulaştırmayı taahhüt etmiştir. Bakanlığınız 2053'teki net sıfır emisyon hedefine ulaşmak için ne gibi çalışmalar yapmakta/yapacaktır?
10. Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği uyarınca mevcut Termik Santraller bünyesinde bulunan Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemi (SEÖS) verilerine göre emisyon sınır değerlerinin (SO₂ ve partikül madde) yıl içerisinde aşıldığı gün sayısı nedir?
11. Mevcut santrallerde faaliyet sonucu oluşan ve ağır metal içeriğine sahip uçucu küllerin depolandığı alanlar, özellikle eski santrallerde (kamu döneminden beri işletilen) standartlara uygun mudur?
12. Bakanlığınızca uçucu küllerin yeraltı sularına etkileri ile ilgili çalışmalar yapılmış mıdır?